

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
KOORDİNASYON BİRİMİ

Fenilendiamin ve sülfonil grubu içeren ligantların ve bunların rutenyum komplekslerinin sentezi, karaterizasyonu ve asetofenon türevlerinin transfer hidrojenasyonu tepkimesindeki katalitik etkileri

Proje No: FBY-11-3783

Tez Projesi

SONUÇ RAPORU

Proje Yürüttücsü:
Prof. Dr. Nilgün Özpozan
Fen Fakültesi/Kimya

Araş. Gör. Serkan DAYAN
Nilgün KAYACI

Haziran 2013
KAYSERİ

İÇİNDEKİLER

ÖZET	1
ABSTRACT	2
GİRİŞ	3
Genel Bilgiler	3
Şekil 1. 2-anilino nikotinil arilsulfonil hidrazit bileşiği	3
GEREÇ VE YÖNTEM.....	6
Aromatik Sülfonamit türevlerinin sentezi ve karakterizasyonu:	6
Şekil 2. NMR numaraları ile birlikte ligantların sentezi.....	6
1-6 Bileşiklerinin ^1H -NMR, ^{13}C -NMR ve IR verileri	6
Sülfonamit Ru(II) komplekslerinin sentezi ve karakterizasyonu:	8
Şekil 3. NMR numaraları ile birlikte Ru(II) komplekslerinin sentezi.....	8
7-12 Bileşiklerinin ^1H -NMR, ^{13}C -NMR ve IR verileri	8
Transfer hidrojenasyonu reaksiyonu için genel prosedür	10
BULGULAR	11
NMR-Spektrumu	11
Şekil 4. (a) 2 ligandi, (b) 2 ligandi, (c) 8 kompleksi, (d) 8 kompleksi için sırasıyla örnek bir - ^1H NMR ve ^{13}C -NMR spektrumu	13
Katalitik Çalışma	14
Tablo 1. Ru (II) komplekslerinin (7-12) farklı bazlardaki transfer hidrojenasyonu reaksiyonu	14
Tablo 2. Ru(II) komplekslerinin (7-12) farklı substratlardaki transfer hidrojenasyon reaksiyonları	15
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	17
KAYNAKLAR.....	18

ÖZET

N-[2-(benzilamino)fenil]benzensülfonamit türevleri (**1-6**) N-(2-aminofenil) benzensülfon amitler ve NaBH₄'den imin bağının indirgenmesi reaksiyonu ile başarılı bir şekilde sentezlendi. Ardından, [RuCl₂(p-simen)₂] ile **1-6** ligantlarının reaksiyonundan bir seri aren N-koordine Ru(II) kompleksleri olan **7-12** hazırlandı. Sentezlenen bileşiklerin NMR, FT-IR ve elementel analiz gibi farklı metodlarla karakterizasyonları yapıldı. **7-12** kompleksleri ketonların transfer hidrojenasyonlarının katalitik uygulamalarında kullanıldı. Aynı zamanda TH reaksiyonlarında hidrojen sunucu olarak izopropil alkol içerisinde NaOH, KOH, KOBu^t ve organik baz olarak Et₃N kullanıldı ve TH tepkimesindeki etkileri de araştırıldı. Sonuç olarak, **7-12** kompleksleri iyi katalitik etki gösterirken farklı sübstitüe gruplar içeren katalizörlerin etkileri de incelendi.

Anahtar Kelimeler: Transfer Hidrojenasyon, Ru(II) kompleksleri, Sülfonamit, İmin

ABSTRACT

N-[2-(benzylamino)phenyl]benzenesulfonamide derivatives (**1-6**) were successfully synthesized by the reaction of imine ligands derived from various N-(2-aminophenyl)benzenesulfonamides and NaBH₄. Then, a series of *N*-coordinate Ru(II) arene complexes **7-12** were prepared from the reaction of [RuCl₂(*p*-cymene)]₂ with **1-6**. The synthesized compounds were characterized by different methods such as NMR, FT-IR, and elemental analysis. **7-12** were used as catalysts for the transfer hydrogenation (TH) of ketones. At the same time, the effect of various bases such as NaOH, KOH, KOBu^t and Et₃N as organic base were investigated in TH of ketones by 2-propanol as the hydrogen source. **7-12** showed good catalytic activity and so the effects of the different groups were also examined.

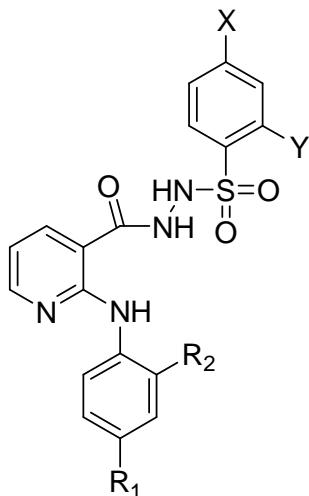
Keywords: Transfer Hydrogenation, Ru(II) complexes, Sulfonamide, Imine

GİRİŞ

Genel Bilgiler

Sülfonamitler genel olarak bazik ortamda primer aminler veya sekonder aminlerin sülfonil klorür ile tepkimesinden elde edilirler [1]. Sülfonamitlerin önemi çeşitli sentez yöntemlerin geliştirilmesine neden olmuştur. Bunlardan bazıları sülfinitik asit tuzlarının hidroksilamin-*O*-sulfonik asitle tepkimesinden [2], arilsulfonil azitlerin indirgenmesi ile [3, 4], elektrofilik azot kaynağı olarak bis(2,2,2-trikloroethyl)azodikarboksilat kullanarak Aromatik ve alifatik sulfinitik asit tuzlarından [5], sülfinit transfer reaktifi olarak sodyum 3-metoksi-3- oksopropan-1-sülfinit kullanarak alkil veya aril halojenürlerden [6], pentaflorofenil etilensulfonatlara organo halojenürlerin katılması ve bunu takiben aminlerle pentaflorofenil grubunun sübsitusyonu ile sulfamoil klorür kullanarak Aromatiklerin sulfamoilasyonu ile [7,8], sülfinitik asit (RSO_2H) veya sülfenik asit (RSOH) in yükseltgenlerle amidasyonu siyano süfonamitlerin elektrokimyasal indirgenmesi ile elde edilirler[9].

Bu grup bileşiklerden olan, 2-anilino nikotinil arilsulfonil hidrazit bileşikleri hem göğüs, akciğer, lenf, melanoma, kolon, böbrek kanser hücrelerine karşı aktiftir hem de antibakteriyal özellik göstermektedirler [10].

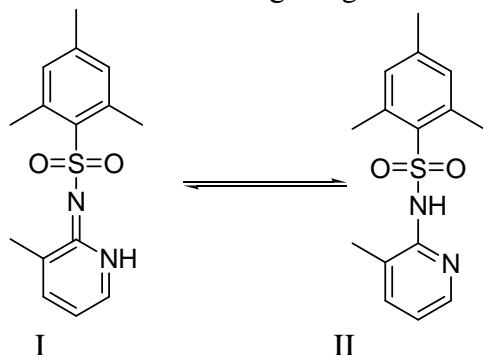


Şekil 1. 2-anilino nikotinil arilsulfonil hidrazit bileşiği

Bu grup ligantların kompleks bileşiklerine örnek olarak; sübstidue N-2-piridinsülfonamit ligantları ile metal atomları çeşitli koordinasyon bileşikleri verilebilir. Bu ligandın Co(II) katyonu ile oluşturdukları nötral $[\text{CoL}_2\text{L}']$ kompleksleri ($\text{L}' = 2,2'\text{-bipiridin veya } 1,10\text{-fenantrolin}$) elektrokimyasal yolla elde edilmiştir. Kompleksler piridin halkası üzerindeki sübstiütentlere bağlı olarak $[\text{N}_6]$ veya $[\text{N}_4\text{O}_2]$ yapısında bozulmuş oktaedral geometriye sahiptir. $[\text{Co(ts6mepy)}_2\text{phen}]$ kompleksinde ise, ts6mepy $\text{C}_{10}\text{H}_7\text{SO}_2\text{N}_2(\text{CH}_3)_4$ ligandi Co atomuna piridin N ve amit N atomları ile bağlanmakta ve beşli halka oluşturmaktadır.

[Ni(ms6mepy)₂bipy] bileşigi de benzer şekilde kompleks oluşturmaktak, iki dişli ligant amit ve piridin N atomları ile Ni(II) atomuna bağlanmaktadır [11].

2-piridinsulfonamit bileşigi monoklinik sistemde kristallenir ve birim hücrede 4 tane molekül bulunur. Bu moleküller birbirlerine sulfonil O atomu ile piridin N atomları arasında oluşan ikişer tane hidrojen bağı ile bağlanmıştır. Bu yapı molekülde tautomerik yapıda imido (I) yapısının amido (II) yapısından daha baskın olduğunu göstermektedir [12].



Sulfametiazol ilacının $[ML_2(py)_2(OH_2)_2]$, M= Co, Ni, Cu kompleksleri oktaedral yapıdadır. Tek dişli ligand, metal atomuna tiadiazol N atomu ile bağlanır [13].

Çeşitli işlevsel grup içeren katalitik kullanımı yönünden değerli moleküllerin basit yollarla sentezi, toksik reaktiflerin kullanımından kaçınılması, işlemlerin az basamakta ve ucuz olması katalitik tepkimelerin kullanımını gerektirmektedir. Kimyaçılard için en büyük zorluklardan biri sentez stratejisindeki spesifik bir kısım olan; sıcaklık, baz, çözücü için etkili katalitik metodların uygulanmasıdır.

Schiff bazları (-C=N-) geçiş metalleriyle kolayca kompleks oluştuması özelliği ve bu tür maddelerin termal kararlılığı ile iyi bir katalitik özellik sergilediği bilindiğinden konu üzerine olan ilgi son yıllarda hızla artmaktadır. Bugüne dek pek çok türde metal-Schiff bazı içeren kompleks sentezlenmiştir[14-16]. Sulfonamid grubu içeren metal kompleksleri çeşitli organik tepkimelerde katalizör olarak kullanılmaktadır [17-19]. Ancak, monosulfolanmış-1,2-diaminlerden türeyen Schiff bazları ile ilgili çok az çalışma yapılmıştır. 1998 yılında Balsells ve arkadaşları Kiral sulfonamid|Schiff bazı içeren ligantların sentezi ve karakterizasyonunu yapmıştır [20]. 2000 yılında Balsells ve Walsh sulfonamid|Schiff bazı ligandı içeren bazı metal komplekslerini allilik alkollerin asimetrik siklopropanasyonunda kullanmıştır[21]. 2005 yılında Cortez ve arkadaşları sulfonamid|amin ligandları içeren Ru(II) ve Rh(I) kompleksleriniasetofenonun transfer hidronjenasyonunda katalizör olarak kullanmıştır[22]. 2007 yılında Wu ve arkadaşları sulfonamid|Schiff bazı ligandları içeren Alüminyum komplekslerinin sentezi ve karakterizasyonunu gerçekleştirmiş L-lattitin halka açılma polimerizasyonunda aktif katalizör olduklarını göstermiştir[23]. 2009 yılında Soltani ve arkadaşları sulfonamid|amin ligandı içeren İridyum kompleksleri sentezlemiştir ve bunların di-substitue nitro alkenlerin katalitik olarak indirgenmesinde kullanılmışlardır[24].

N-donör ligantları içeren Ru(II) kompleksleri ketonların transfer hidrojenasyonu tepkimelerinde (TH) katalitik aktivitikleri daha etkilidir. [25-36] Noyori' nin katalitik çalışmalarından bu yana 1,2-diamin ligandları kullanılmıştır. [37] Noyori'den sonraki araştırmacılar, çoğu N-donör ligantları içeren Ru(II) kompleks türevlerini ketonların transfer

hidrojenasyonu reaksiyonlarında (TH) Ru (II) nun iyi bir katalizör olarak saptanmasını amaçlamışlardır. Hereof, Ru (II) kompleksleri gibi sülfonamid ligantları da eşsiz bir katalitik aktiviteye sahiptirler.

Diğer taraftan, Schiff bazı ve indirgenmiş Schiff bazı türevlerinin polimerik komplekslerin ürünlerinde, koordinasyon kimyasında, manyetik özelliklerde, optik özelliklerde, termal bozunmalarda, ilaç kimyasında ve katalitik kimyada dikkat edilir ve kullanılırlar [38-67]. Ek olarak dimin ve daimin ile oluşan paladyum kompleksleri Suzuki Çapraz Eşleşme tepkimesinde katalizör olarak kullanılır [68]. Ayrıca asetofenonun transfer hidrojenasyonunda Schiff bazı ligantlarından türetilmiş Ru(II) kompleksleri ile bu tepkime gerçekleştirilmiştir. Ru(II) kompleksleri aktif katalizörler olarak bulunmuştur [69]. İndirgenmiş Schiff bazı ligantlarından türetilen N-heterosiklik (NHC) ligantlarının türevleri sentezlenerek, NHC ligantlarında bir seri Ru(II) kompleksi hazırlanmıştır. Bu kompleksler aromatik ketonların transfer transfer hidrojenasyonu reaksiyonunda kullanılmıştır [70].

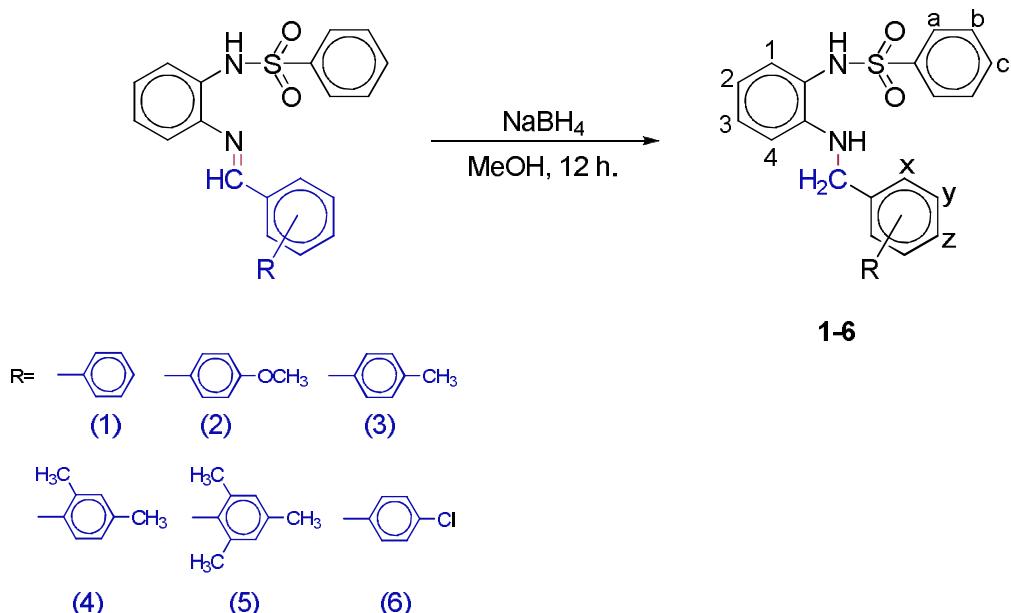
Bu çalışmada, aromatik sülfonamitlerden meydana gelen, indirgenmiş imin ligantlarından türetilen bir seri Ru(II) aren kompleksleri sentezlendi ve birçok spektroskopik yöntemle karaterizasyonları yapıldı.**7-12** katalizörleri p-sübstitüe asetofenon türevlerinin transfer hidrojenasyon reaksiyonunda katalizör olarak kullanıldı.

GEREÇ VE YÖNTEM

Aromatik Sülfonamit türevlerinin sentezi ve karakterizasyonu:

N-(2-aminofenil)benzensülfonamitler ve onların Schiff bazı türevleri yayınlanan prosedür ile hazırlandı [71^{a-c}].

Sentezlenen N-[2-(benzilamino)fenil]benzensülfonamit türevlerinin (0.2 mmol) 10 ml'lik metil alkol çözeltisine katı sodyum borhidrür (NaBH_4) (0.2 mmol) yavaşça eklandı. Karışım oda sıcaklığında 12 saat süre ile manyetik karıştırıcı vasıtası ile karıştırlıdı. Ardından çözucusu indirgenmiş basınç altında uzaklaştırıldı. Kalıntı üzerine 20 ml diklorometan eklenerek çözüldü ve 3x50 ml su ile yıkandı. Organik faz susuz MgSO_4 üzerinde ayırma hunisi yardımı ile ayrıldı ve süzülerek vakum altında çözucusu uzaklaştırılarak konsantre hale getirildi. Doygun çözelti üzerine dietil eter ilave edilerek kristallendirildi. Kristaller süzülerek vakum altında kurutuldu. (Şekil 2)



Şekil 2. NMR numaraları ile birlikte ligantların sentezi

1-6 Bileşiklerinin ¹H-NMR, ¹³C-NMR ve IR verileri

(1)-N-[2-(benzilamino)-fenil]benzensülfonamit

¹H-NMR (CDCl_3 , δ ppm): 4.30 (s, 2H, -CH₂-), 6.36 (br. -NH-), 6.47-7.35 (9H, -H₁₋₄, -H_{x-z}), 7.46 (t, 2H, $J=8$ Hz, -H_b), 7.59 (t, 2H, $J=8$ Hz, -H_c), 7.78 (d, 2H, $J=8$ Hz, -H_a). ¹³C-NMR (CDCl_3 , ppm): 48.1 (-CH₂-), 112.8 (Ar. -CH), 117.3 (Ar. -CH), 120.6 (Ar. -CH), 127.3 (Ar. -CH), 127.4 (Ar. -CH), 127.6 (Ar. -CH), 128.6 (Ar. -CH), 128.7 (Ar. -CH), 129.0 (Ar. -CH), 129.4 (Ar. -CH), 133.1 (Ar. -CH), 138.5 (Ar. -CH), 139.0 (Ar. -CH), 145.2 (Ar. -CH). IR (cm^{-1}): 3426, 3255, 3055, 3027, 2988, 2969, 2902, 1602, 1585, 1515, 1494, 1469, 1453, 1447, 1436, 1394, 1366, 1322, 1298, 1280, 1262, 1208, 1178, 1151, 1122, 1088, 1060, 1049, 1026,

996, 974, 941, 909, 880, 858, 834, 804, 779, 750, 736, 727, 712, 697, 685, 665, 635, 590, 564, 539, 500, 485, 458.

(2)-N-[2-(benzilamino)-4-metoksi-fenil]benzensülfonamit

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 3.83 (s, 3H, -OCH₃), 4.24 (s, 2H, -CH₂-) 6.33-7.80 (15H, -NH-, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_{x-y}). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 47.26 (-CH₂-), 55.2 (-OCH₃), 112.3 (Ar. -CH), 114.0 (Ar. -CH), 116.7 (Ar. -CH), 120.2 (Ar. -CH), 127.5 (Ar. -CH), 126.6 (Ar. -CH), 128.5 (Ar. -CH), 128.7 (Ar. -CH), 128.9 (Ar. -CH), 129.3 (Ar. -CH), 130.7 (Ar. -CH), 133.0 (Ar. -CH), 138.9 (Ar. -CH), 145.6 (Ar. -CH). IR (cm⁻¹): 3434, 3242, 3002, 2909, 2837, 1603, 1583, 1510, 1467, 1445, 1401, 1365, 1323, 1286, 1245, 1207, 1178, 1150, 1092, 1071, 1047, 1029, 992, 989, 913, 832, 807, 753, 740, 730, 711, 686, 632, 595, 558, 535, 462.

(3)-N-[2-(benzilamino)-4-metil-fenil]benzensülfonamit

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 2.35 (s, 3H, -CH₃), 4.25 (s, 2H, -CH₂-), 6.54-7.80 (15H, -NH-, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_{x-y}). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 21.1 (-CH₃), 48.22 (-CH₂-), 118.0 (Ar. -CH), 127.3 (Ar. -CH), 127.6 (Ar. -CH), 128.5 (Ar. -CH), 129.0 (Ar. -CH), 129.2 (Ar. -CH), 129.3 (Ar. -CH), 129.8 (Ar. -CH), 130.0 (Ar. -CH), 131.9 (Ar. -CH), 132.7 (Ar. -CH), 133.1 (Arom. -CH). IR (cm⁻¹): 3441, 3205, 3073, 3045, 3017, 2932, 2916, 2856, 2783, 1600, 1581, 1514, 1482, 1467, 1448, 1436, 1406, 1362, 1326, 1317, 1300, 1282, 1252, 1205, 1179, 1162, 1146, 1128, 1113, 1091, 1072, 1048, 1020, 999, 992, 940, 920, 833, 797, 779, 758, 747, 730, 711, 665, 668, 647, 639, 596, 561, 533, 517, 506, 474.

(4)-N-[2-(benzilamino)-2,4-di-metil-fenil]benzensülfonamit

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 2.32 (s, 3H, -(CH₃)_p), 2.34 (s, 3H, -(CH₃)_o), 4.19 (s, 2H, -CH₂-), 4.75 and 6.08 (br. 2H, -NH-), 6.46-7.78 (12H, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_{x-y}). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 18.9 (-(CH₃)_p), 21.0 (-(CH₃)_o), 45.7 (-CH₂-), 112.0 (Ar. -CH), 116.6 (Ar. -CH), 120.1 (Ar. -CH), 126.8 (Ar. -CH), 127.6 (Ar. -CH), 128.0 (Ar. -CH), 128.7 (Ar. -CH), 129.0 (Ar. -CH), 129.5 (Ar. -CH), 131.3 (Ar. -CH), 133.1 (Ar. -CH), 133.4 (Ar. -CH), 136.0 (Ar. -CH), 136.9 (Ar. -CH), 139.0 (Ar. -CH), 145.9 (Ar. -CH). IR (cm⁻¹): 3431, 3273, 3064, 3001, 2972, 2919, 2866, 1606, 1584, 1520, 1506, 1470, 1448, 1395, 1361, 1326, 1285, 1272, 1248, 1231, 1207, 1179, 1157, 1093, 1070, 1048, 1027, 1000, 980, 932, 925, 906, 873, 852, 827, 813, 784, 757, 739, 729, 712, 686, 638, 597, 565, 553, 536, 489, 462.

(5)-N-[2-(benzilamino)-2,4,6-tri-metil-fenil]benzensülfonamit

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 2.32 (s, 3H, -(CH₃)_p), 2.33 (s, 6H, -(CH₃)_o), 4.15 (s, 2H, -CH₂-), 6.03-7.75 (13H, -NH-, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_y). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 19.4 (-(CH₃)_o), 21.0 (-(CH₃)_p), 42.2 (-CH₂-), 111.9 (Ar. -CH), 116.6 (Ar. -CH), 120.3 (Ar. -CH), 127.5 (Ar. -CH), 128.5 (Ar. -CH), 128.9 (Ar. -CH), 129.1 (Ar. -CH), 129.4 (Ar. -CH), 131.4 (Ar. -CH), 133.0 (Ar. -CH), 137.3 (Ar. -CH), 137.5 (Ar. -CH), 139.0 (Ar. -CH), 145.9 (Ar. -CH). IR (cm⁻¹): 3413, 3307, 3073, 2964, 2923, 2872, 1601, 1584, 1509, 1475, 1447, 1377, 1333, 1320, 1310, 1290, 1274, 1250, 1221, 1208, 1181, 1162, 1121, 1089, 1073, 1063, 1048, 1022, 996, 933, 888, 854, 845, 826, 753, 728, 717, 691, 672, 632, 596, 570, 543, 500, 471.

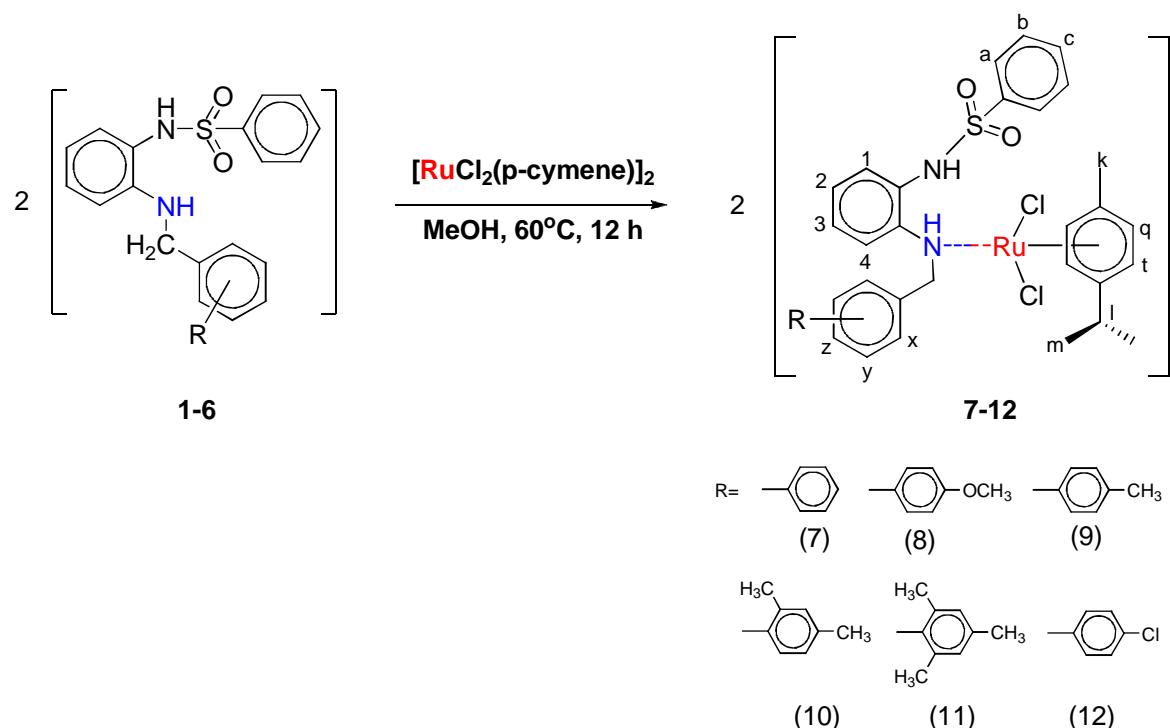
(6)-N-[2-(benzilamino)-4-kloro-fenil]benzensülfonamit

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 4.29 (s, 2H, -CH₂-), 6.28 (br. -NH-), 6.45-7.31 (9H, -H₁₋₄, -H_{x-z}), 7.47 (t, 2H, J=8 Hz, -H_b), 7.60 (t, 2H, J=8 Hz, -H_c), 7.78 (d, 2H, J=8 Hz, -H_a). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 47.0 (-CH₂-), 112.2 (Ar. -CH), 116.8 (Ar. -CH), 120.2 (Ar. -CH), 127.7 (Ar. -CH), 128.6 (Ar. -CH), 128.7 (Ar. -CH), 128.9 (Ar. -CH), 129.0 (Ar. -CH), 129.5 (Ar. -CH), 132.8 (Ar. -CH), 133.2 (Ar. -CH), 137.5 (Ar. -CH), 138.7 (Ar. -CH), 145.7 (Ar. -CH). IR (cm⁻¹):

¹):3439, 3209, 3066, 3047, 3033, 2964, 2936, 2903, 2854, 1602, 1581, 1516, 1489, 1468, 1448, 1436, 1409, 1360, 1317, 1290, 1281, 1253, 1206, 1180, 1148, 1129, 1090, 1073, 1049, 1026, 1014, 1001, 993, 939, 921, 856, 832, 806, 756, 745, 731, 711, 684, 639, 596, 556, 533, 472, 456.

Sülfonamit Ru(II) komplekslerinin sentezi ve karakterizasyonu:

Schlenk tübüne, **1-6** (0.50 mmol)'nin 5 ml'lik metil alkol çözeltisi üzerine $[\text{RuCl}_2(p\text{-simen})]_2$ (0.25 mmol)'nin 5 ml'lik metil alkol çözeltisi eklendi ve reaksiyon karışımı 12 saat boyunca manyetik karıştırıcıda karıştırıldı. Vakum altında çözücü süzülerek, dietil eter (20 ml) ile yıkandı ve kurutuldu. Nihai ürün metil alkolde kristallendirildi ve siyah kristaller elde edildi. (Şekil 3)



Şekil 3. NMR numaraları ile birlikte Ru(II) komplekslerinin sentezi

7-12 Bileşiklerinin $^1\text{H-NMR}$, $^{13}\text{C-NMR}$ ve IR verileri

(7)-{[N-[2-(benzilamino)-fenil]benzensulfonamid]-(*p*-simen)-di-kloro-rutenum(II)}
 $^1\text{H-NMR}$ (CDCl_3 , δ ppm): 1.27 (d, 6H, $J=8$ Hz, $-H_m$), 2.17 (s, 3H, $-H_k$), 2.92 (m, 1H, $-H_l$), 3.49 (s, 2H, $-CH_2-$), 5.34 (d, 2H, $J=8$ Hz, $-H_i$), 5.49 (d, 2H, $J=8$ Hz, $-H_q$), 6.66-8.12 (16H, $-NH-H_{1,4}$, $-H_{a-c}$, and $-H_{x-z}$). $^{13}\text{C-NMR}$ (CDCl_3 , ppm): 19.0 ($-CH_3$), 22.1 ($-CH(CH_3)_2$), 30.6 ($-CH(CH_3)_2$), 65.7 ($-CH_2-$), 80.5 (Ar. $-CH$), 81.4 (Ar. $-CH$), 82.0 (Ar. $-CH$), 96.4 (Ar. $-CH$), 101.0 (Ar. $-CH$), 113.2 (Ar. $-CH$), 113.8 (Ar. $-CH$), 114.1 (Ar. $-CH$), 114.3 (Ar. $-CH$), 127.1 (Ar. $-CH$), 127.4 (Ar. $-CH$), 127.7 (Ar. $-CH$), 128.0 (Ar. $-CH$), 128.4 (Ar. $-CH$), 128.9 (Ar. $-CH$), 129.0 (Ar. $-CH$), 129.1 (Ar. $-CH$), 129.8 (Ar. $-CH$), 134.2 (Ar. $-CH$). IR (cm^{-1}): 3425, 3215, 3056, 2963, 2925, 2903, 2873, 1645, 1599, 1585, 1531, 1528, 1520, 1496, 1489, 1471, 1464, 1447, 1409, 1368, 1379, 1362, 1325, 1310, 1294, 1261, 1260, 1201, 1157, 1114, 1085,

1058, 1033, 1005, 914, 877, 804, 752, 732, 720, 689, 671, 646, 627, 610, 583, 559, 526, 507, 497, 493, 484, 459.

(8)-{[N-[2-(benzilamino)-4-metoksi-fenil]benzensulfonamid]-(p-simen)-di-klororutenum(II)}

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 1.28 (d, 6H, J=8 Hz, -H_m), 2.16 (s, 3H, -H_k), 2.92 (m, 1H, -H_l), 3.81 (s, 3H, -OCH₃), 3.75 (s, 2H, -CH₂-), 5.35 (d, 2H, J=8 Hz, -H_t), 5.48 (d, 2H, J=8 Hz, -H_q), 6.61-7.99 (15H, -NH-, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_{x-y}). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 18.9 (-CH₃), 22.2 (-CH(CH₃)₂), 30.7 (-CH(CH₃)₂), 55.2 (-OCH₃), 65.9 (-CH₂-), 80.6 (Ar. -CH), 81.3 (Ar. -CH), 82.1 (Ar. -CH), 96.8 (Ar. -CH), 101.3 (Ar. -CH), 113.9 (Ar. -CH), 114.0 (Ar. -CH), 114.1 (Ar. -CH), 114.3 (Ar. -CH), 127.3 (Ar. -CH), 127.4 (Ar. -CH), 127.6 (Ar. -CH), 128.4 (Ar. -CH), 128.6 (Ar. -CH), 128.9 (Ar. -CH), 129.1 (Ar. -CH), 129.2 (Ar. -CH), 129.3 (Ar. -CH), 133.2 (Ar. -CH). IR (cm⁻¹): 3434, 3242, 3055, 2961, 2906, 2867, 2836, 1608, 1584, 1511, 1488, 1471, 1464, 1445, 1386, 1323, 1305, 1290, 1247, 1155, 1115, 1087, 1058, 1026, 913, 825, 805, 751, 730, 719, 687, 666, 625, 582, 555, 517, 499, 491, 455.

(9)-{[N-[2-(benzilamino)-4-metil-fenil]benzensulfonamid]-(p-simen)-di-klororutenum(II)}

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 1.29 (d, 6H, J=8 Hz, -H_m), 2.16 (s, 3H, -H_k), 2.29 (s, 3H, -CH₃), 2.93 (m, 1H, -H_l), 3.50 (s, 2H, -CH₂-), 5.36 (d, 2H, J=8 Hz, -H_t), 5.49 (d, 2H, J=8 Hz, -H_q), 6.94-8.06 (15H, -NH-, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_{x-y}). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 18.9 (-CH₃), 21.3 (-CH₃)_p, 22.2 (-CH(CH₃)₂), 25.4 (-CH(CH₃)₂), 30.7 (-CH₂-), 80.6 (Ar. -CH), 81.3 (Ar. -CH), 96.8 (Ar. -CH), 101.3 (Ar. -CH), 116.9 (Ar. -CH), 127.3 (Ar. -CH), 127.6 (Ar. -CH), 128.5 (Ar. -CH), 129.0 (Ar. -CH), 129.2 (Ar. -CH), 129.3 (Ar. -CH), 129.7 (Ar. -CH), 129.9 (Ar. -CH), 131.0 (Ar. -CH), 131.3 (Ar. -CH), 133.3 (Arom. -CH). IR (cm⁻¹): 3413, 3306, 3056, 2965, 2923, 2873, 1645, 1602, 1515, 1499, 1489, 1472, 1447, 1388, 1378, 1362, 1325, 1310, 1292, 1158, 1087, 1057, 1035, 1005, 914, 878, 805, 754, 730, 689, 669, 626, 583, 560, 498, 482, 458.

(10)-{[N-[2-(benzilamino)-2,4-di-metil-fenil]benzensulfonamid]-(p-simen)-di-klororutenum(II)}

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 1.29 (d, 6H, J=8 Hz, -H_m), 2.16 (s, 3H, -H_k), 2.40 (s, 3H, -(CH₃)_o), 2.64 (s, 3H, -(CH₃)_p), 2.91 (m, 1H, -H_l), 3.52 (s, 2H, -CH₂-), 5.36 (d, 2H, J=8 Hz, -H_t), 5.49 (d, 2H, J=8 Hz, -H_q), 6.63-7.80 (14H, -NH-, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_{x-y}). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 18.9 (-CH₃), 19.5 (-(CH₃)_o), 21.1 (-(CH₃)_p), 22.2 (-CH(CH₃)₂), 30.6 (-CH(CH₃)₂), 47.1 (-CH₂-), 80.6 (Ar. -CH), 81.4 (Ar. -CH), 96.8 (Ar. -CH), 101.3 (Ar. -CH), 113.5 (Ar. -CH), 118.6 (Ar. -CH), 121.1 (Ar. -CH), 126.8 (Ar. -CH), 127.9 (Ar. -CH), 128.0 (Ar. -CH), 128.7 (Ar. -CH), 129.1 (Ar. -CH), 129.4 (Ar. -CH), 132.6 (Ar. -CH), 133.1 (Ar. -CH), 133.3 (Ar. -CH), 136.0 (Ar. -CH), 136.8 (Ar. -CH), 137.1 (Ar. -CH), 140.6 (Ar. -CH). IR (cm⁻¹): 3420, 3307, 3056, 2968, 2920, 2902, 1644, 1596, 1500, 1472, 1464, 1446, 1406, 1387, 1379, 1361, 1326, 1310, 1291, 1242, 1201, 1157, 1086, 1056, 1037, 1000, 916, 878, 805, 753, 729, 688, 670, 626, 584, 558, 517, 480, 473, 463, 457.

(11)-{[N-[2-(benzilamino)-2,4,6-tri-metil-fenil]benzensulfonamid]-(p-simen)-di-klororutenum(II)}

¹H-NMR (CDCl₃, δ ppm): 1.28 (d, 6H, J=8 Hz, -H_m), 2.16 (s, 3H, -H_k), 2.26 (s, 6H, -(CH₃)_o), 2.29 (s, 3H, -(CH₃)_p), 2.92 (m, 1H, -H_l), 4.20 (s, 2H, -CH₂-), 5.35 (d, 2H, J=8 Hz, -H_t), 5.48 (d, 2H, J=8 Hz, -H_q), 6.63-7.80 (13H, -NH-, H₁₋₄, -H_{a-c}, and -H_y). ¹³C-NMR (CDCl₃, ppm): 18.9 (-CH₃), 19.6 (-(CH₃)_o), 21.0 (-(CH₃)_p), 22.2 (-CH(CH₃)₂), 30.7 (-CH(CH₃)₂), 42.4 (-CH₂-

), 80.5 (Ar. -CH), 81.3 (Ar. -CH), 96.8 (Ar. -CH), 101.2 (Ar. -CH), 109.4 (Ar. -CH), 111.9 (Ar. -CH), 114.2 (Ar. -CH), 116.6 (Ar. -CH), 120.3 (Ar. -CH), 127.3 (Ar. -CH), 127.6 (Ar. -CH), 128.9 (Ar. -CH), 129.2 (Ar. -CH), 129.8 (Ar. -CH), 131.4 (Ar. -CH), 133.0 (Ar. -CH), 137.3 (Ar. -CH), 137.5 (Ar. -CH), 139.0 (Ar. -CH), 145.9 (Ar. -CH). IR (cm^{-1}): 3413, 3307, 3032, 2966, 2921, 2902, 2873, 1601, 1584, 1510, 1473, 1448, 1409, 1378, 1333, 1321, 1310, 1290, 1275, 1250, 1222, 1208, 1181, 1163, 1121, 1090, 1073, 1057, 1049, 1037, 1006, 997, 933, 889, 863, 854, 845, 827, 805, 759, 754, 729, 717, 692, 633, 598, 571, 544, 500, 478, 472.

(12)-{[N-[2-(benzilamino)-4-kloro-fenil]benzensulfonamid]-(*p*-simen)-di-klororutenum(II)}

$^1\text{H-NMR}$ (CDCl_3 , δ ppm): 1.29 (d, 6H, $J=8$ Hz, $-H_m$), 2.16 (s, 3H, $-H_k$), 2.90 (m, 1H, $-H_l$), 4.31 (s, 2H, $-CH_2-$), 5.36 (d, 2H, $J=8$ Hz, $-H_t$), 5.49 (d, 2H, $J=8$ Hz, $-H_q$), 6.62-7.88 (15H, $-NH$ - H_{1-4} , $-H_{a-c}$, and $-H_{x-y}$). $^{13}\text{C-NMR}$ (CDCl_3 , ppm): 19.2 ($-CH_3$), 22.3 ($-CH(CH_3)_2$), 30.7 ($-CH(CH_3)_2$), 66.2 ($-CH_2-$), 80.7 (Ar. -CH), 81.6 (Ar. -CH), 82.6 (Ar. -CH), 96.7 (Ar. -CH), 101.4 (Ar. -CH), 113.5 (Ar. -CH), 114.0 (Ar. -CH), 114.4 (Ar. -CH), 114.5 (Ar. -CH), 127.4 (Ar. -CH), 127.5 (Ar. -CH), 127.9 (Ar. -CH), 128.0 (Ar. -CH), 128.8 (Ar. -CH), 129.2 (Ar. -CH), 129.4 (Ar. -CH), 129.9 (Ar. -CH), 130.0 (Ar. -CH), 135.1 (Ar. -CH). IR (cm^{-1}): 3460, 3278, 3059, 2955, 2920, 2900, 2888, 1628, 1600, 1578, 1520, 1518, 1505, 1490, 1486, 1465, 1462, 1438, 1400, 1372, 1366, 1355, 1313, 1300, 1290, 1269, 1255, 1200, 1166, 1117, 1092, 1052, 1030, 1003, 916, 872, 801, 742, 722, 710, 682, 661, 641, 621, 613, 588, 565, 523, 517, 487, 482, 480, 455.

Transfer hidrojenasyonu reaksiyonu için genel prosedür

Tipik deneylerde, 0.01 mmol [*(p*-simen)RuLCl₂], 1 mmol asetofenon ve 10 mmol KOH hidrojen sunucu olarak 2-propanolde (20 ml) 80°C'de geri soğutucu altında bekletildikten sonra tepkime oda sıcaklığında gerçekleştirildi ve 2-propanolün dörtte biri indirgenmiş basınç altında uzaklaştırıldı. Kalıntı 5 ml dietileter ile seyreltildi ve mini bir kolondan geçirildi. Bileşenlerin saflıkları GC tarafından kontrol edildi. Elde edilen ürünler ve tepkimeye girmeyen asetofenon kalıntıları arasında ilişkilendirildi. Reaksiyon molar şartları (S/C/baz) 1: 0.01: 10 olarak alındı.

BULGULAR

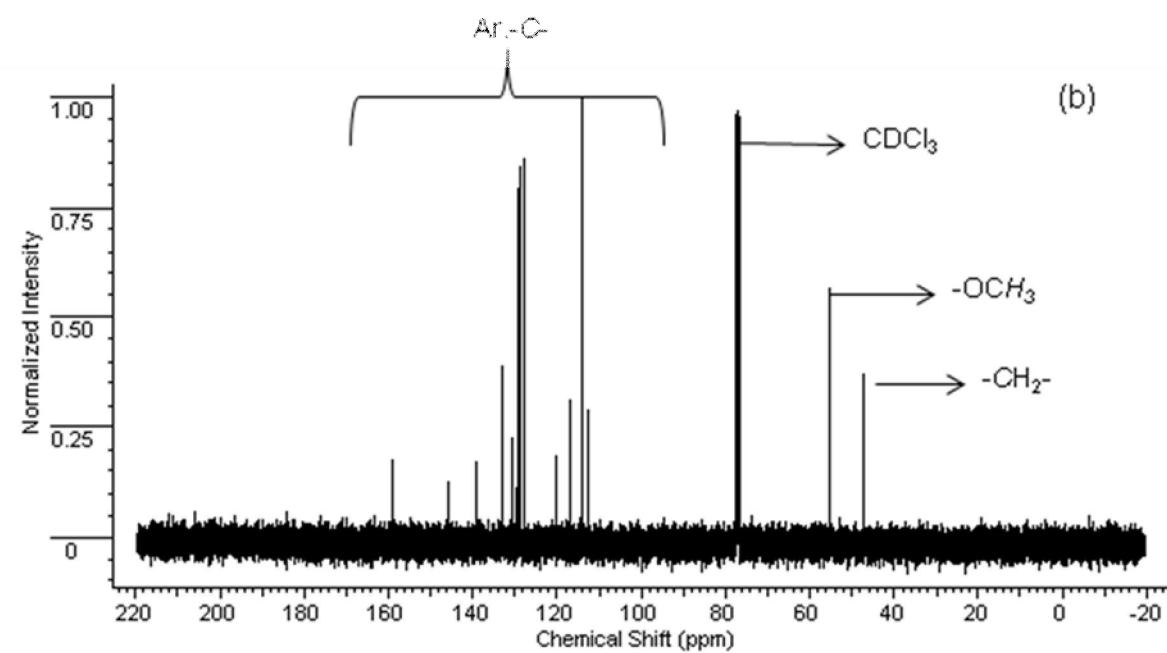
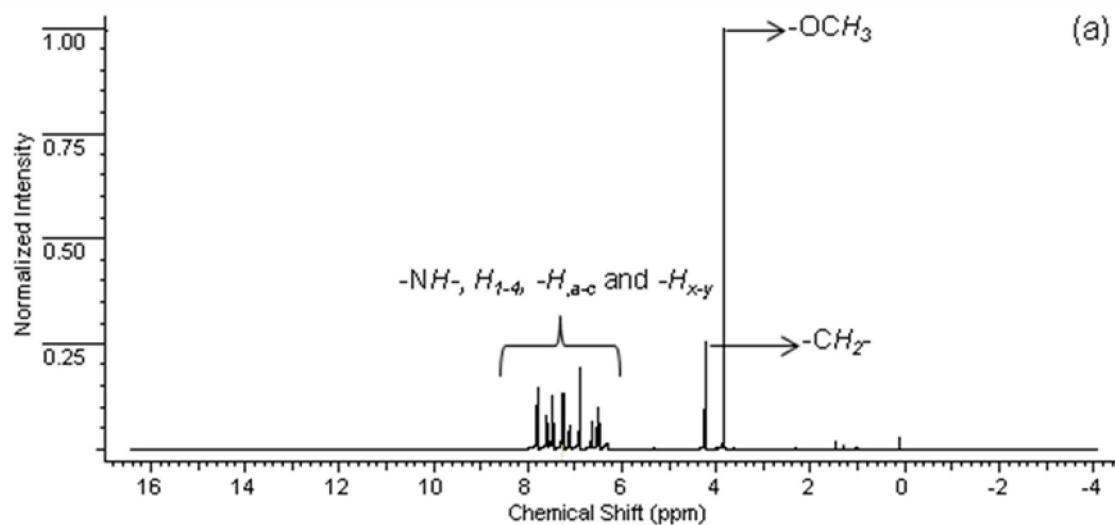
Ru(II) komplekslerinin sentezi Şekil 3'te gösterilmiştir. Sentezlenen bileşiklerin ¹H-NMR, ¹³C-NMR ve IR spektroskopisi teknikleri ile karakterizasyonları yapıldı.

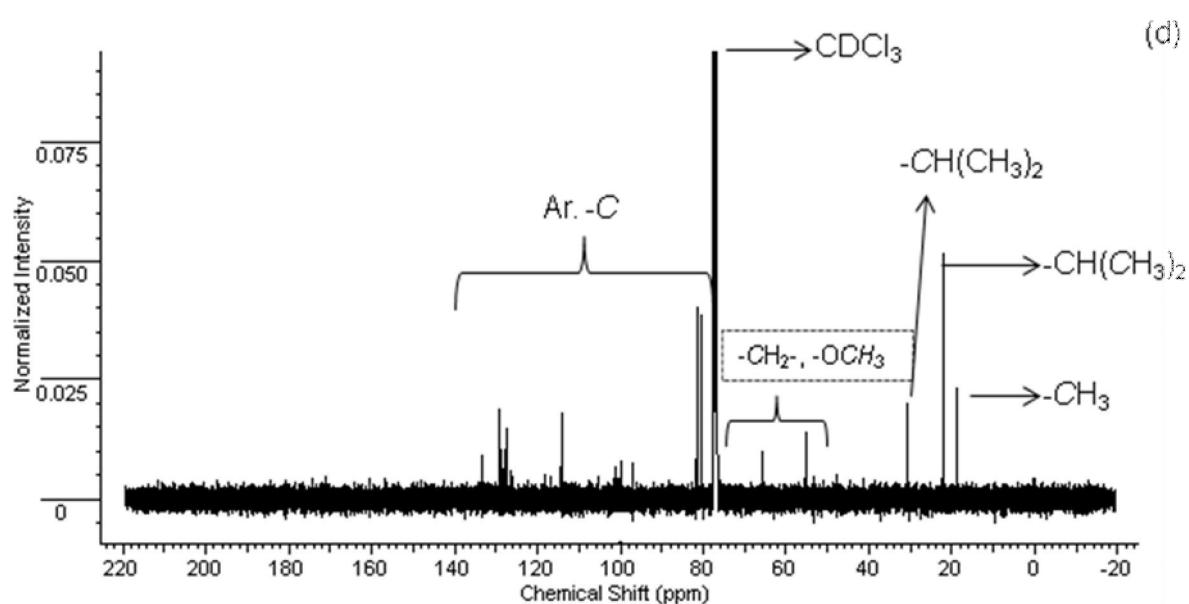
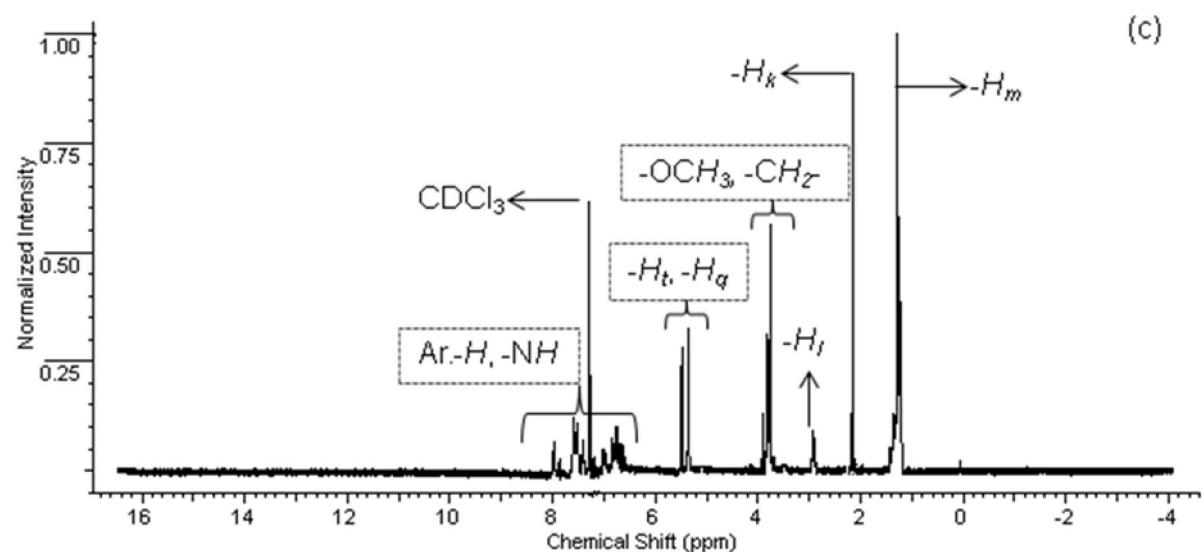
1-6 maddeleri N-[2-(benzilamino)fenil]benzensulfonamidin sodyum borhidrürle metil alkolde reaksiyonundan elde edildi. Sonra, yeni rutenyum kompleksleri (**7-12**) metil alkolde **1-6** ligantları ile [RuCl₂(*p*-simen)]₂'nin reaksiyonundan sentezlendi ve katalizör olarak etkileri incelendi.

NMR-Spektrumu

N-[2-(benzilamino)-fenil]benzensulfonamid ligandlarının (**1-6**), ¹H-NMR spektrumunda -H_a, -H_b and -H_c protonları sırasıyla dublet, triplet ve triplet olarak 2:2:1 oranlarında δ 7.46-7.80 ppm civarında ve indirgenmiş imin ligantlarının (**1-6**) ¹H-NMR spektrumunda NH-CH₂-protonunun pikleri singlet olarak sırasıyla δ 4.30, 3.83, 4.25, 4.19, 4.15 ve 4.29 ppm civarında ortaya çıkmıştır. (**z**) konumunda, -p-OCH₃ and -p-CH₃ protonları singlet olarak (**2**) için; δ 3.83 ppm ve (**3**) için; δ 2.35 ppm; -(CH₃)_o ve -(CH₃)_p protonları singlet şekilde (**4**) için; δ 2.34 ve 2.32 ppm ve (**5**) için; δ 2.33 ve 2.32 ppm civarında çıkmıştır. İndirgenmiş imin ligantlarının (**1-6**) ¹³C-NMR spektrumunda, -NH-CH₂- karbonları sırasıyla δ 48.1, 47.26, 48.22, 45.7, 42.2 ve 47.0 ppm civarında elde edilmiştir. Benzer şekilde, (**z**) konumunda, -p-OCH₃ and -p-CH₃ karbonları (**2**) için; δ 55.2 ppm ve (**3**) için; δ 21.1 ppm; -(CH₃)_o ve -(CH₃)_p karbonları (**4**) için; δ 21.0 ve 18.9 ppm ve (**5**) için; δ 21.0 ve 19.4 ppm civarında ortaya çıkmıştır.

İndirgenmiş imin ligantlarından sentezlenen Ru(II) komplekslerinin (**7-12**) ¹H-NMR spektrumunda, (**1-6**) ligantlarının ¹H-NMR spektrumlarıyla karşılaştırıldığında -NH-CH₂-protonları daha düşük alana kaymış ve δ 3.49-4.21 ppm civarında çıkmıştır. (**z**) konumunda, p-OCH₃ ve -p-CH₃ protonları singlet olarak (**8**) için; δ 3.81 ppm ve (**9**) için; δ 2.29 ppm; CH₃)_o and -(CH₃)_p protonları singlet olarak (**10**) için; δ 2.40 2.64 ppm ve (**11**) için; δ 2.26 ve 2.29 ppm civarında gözlenmiştir. Ek olarak, p-simen ile ilgili -H_k, -H_q, -H_t, -H_l ve -H_m protonları sırasıyla **7** için; 2.17, 5.49, 5.34, 2.92, 1.27 ppm; **8** için; 2.16, 5.49, 5.35, 2.92, 1.28 ppm; **9** için; 2.16, 5.49, 5.36, 2.93, 1.29 ppm; **10** için; 2.16, 5.49, 5.36, 2.91, 1.29 ppm; **11** için; 2.16, 5.48, 5.35, 2.92, 1.28 ppm; **12** için 2.16, 5.49, 5.36, 2.90, 1.29 ppm civarında gözlenmiştir. Ru(II) komplekslerinin (**7-12**) ¹³C-NMR spektrumlarında, -NH-CH₂- karbonları sırasıyla δ 65.7, 65.9, 60.7, 47.1, 42.4 ve 66.2 ppm civarında elde edilmiştir. Aynı şekilde, (**z**) konumunda, -p-OCH₃ ve -p-CH₃ karbonları, (**8**) için; δ 55.2 ppm ve (**9**) için; δ 21.3 ppm; -(CH₃)_o ve -(CH₃)_p karbonları (**10**) için; δ 19.5 ve 21.1 ppm ve (**11**) için; δ 19.6 and 21.0 ppm civarında elde edilmiştir. Temsili NMR spektrumları Şekil 4'te verilmektedir.





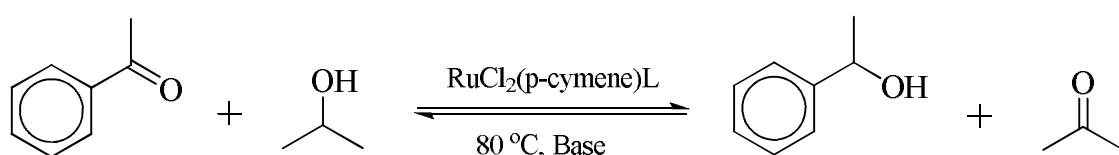
Sekil 4. (a) 2 ligandi, (b) 2 ligandi, (c) 8 kompleksi, (d) 8 kompleksi için sırasıyla örnek bir ^1H -NMR ve ^{13}C -NMR spektrumu

Katalitik Çalışma

7-12 nin katalitik çalışmaları 2-propanol gibi bir hidrojen kaynağı ortamında KOH varlığında asetofenonun feniletanole transfer hidrojenasyonunda kullanıldı (Tablo 1). reaksiyon koşulları, ekonomik, nispeten ılımlı ve çevre dostudur olmalıdır. Uçucu aseton ürünü dengeyi kolayca olumsuz yönde değiştirebilir. Başlangıçta, transfer hidrojenasyon reaksiyonunda katalizörlerin performansları model substrat olarak asetofenon kullanılarak yapıldı. Sonrasında KOH, NaOH, Et₃N ve KOBu_t gibi farklı bazların varlığında izopropanol içerisinde komplekslerin (**7-12**) katalitik reaksiyonları gerçekleştirildi. Reaksiyonlar karşılaştırıldığında NaOH ve KOH bazlarının Et₃N ve KOBu_t bazlarına göre daha iyi dönüşümler gösterdiği görüldü. Bazların dönüşüm sıralaması KOH > NaOH > KOBu_t > Et₃N şeklindedir. Daha önceki çalışmalarla olduğu gibi, KOH ile en iyi sonuçları elde edilmiştir [35, 70]. KOH varlığında optimum reaksiyon koşulu 30 dakika da asetofenonun %98 dönüşümü uğradığı reaksiyondur. Baz olmadan yapılan transfer hidrojenasyon reaksiyonunda ise dönüşüm olmadığı gözlenmiştir. Buna ek olarak KOH bazının farklı oranlarında (10, 1, 0.1 mmol) denemeleri gerçekleştirılmıştır. 10 mmol KOH bazı ile asetofenonun TH tepkimesi katalizör yokluğunda da gerçekleştirildi ve 2 saatlik sürede sadece % 16 dönüşüm gerçekleşti.

Birkaç p-sübstitüe asetofenon türevleri TH tepkimesi ile ilgili alkollere dönüşümleri de gerçekleştirildi. Tablo-2 de katalitik deneme sonuçları yer almaktadır. Bu şartlar altında p-metoksiasetofenon ve p-kloroasetofenon reaktantları 2-propanolde en iyi sonuçları vermiştir (Tablo 2, 13-27. numaralar). Elektron çekici (Cl) veya salıcı (OCH₃) gruplarının varlığında sübstitüe asetofenon türevleri ilgili alkollere yüksek bir dönüşümle kısa sürede indirgenmiştir. 30 dak. periyot içerisinde 4-kloro asetofenon maksimum dönüşümü gerçekleştirmiştir (Tablo 2, 13-20. numaralar). Aynı zamanda gerçekleştirilen tepkimelerde katalizör konsantrasyonu da araştırıldı (Tablo 2, 19, 20. numaralar). Test edilen kompleksler arasında **12** katalizörü ketonların TH tepkimesinde en aktif katalizör olarak tespit edildi. Bütün deneyler açık atmosferde gerçekleştirildi. Bu sonuçlar göstermektedir ki rutenyum (II) aren kompleksleri TH tepkimesi süresince herhangi bir bozunmaya uğramadan katalitik etkinliklerini korumaktadır.

Tablo 1. Ru (II) komplekslerinin (**7-12**) farklı bazlardaki transfer hidrojenasyon reaksiyonu



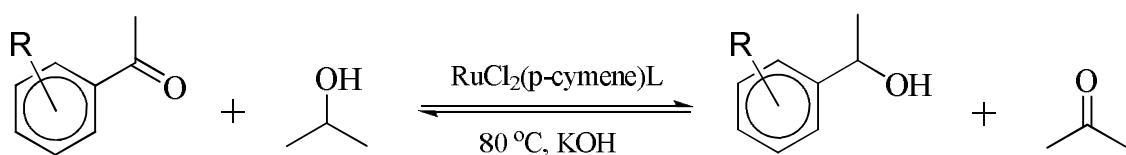
Ru(II) kompleksleri	Baz	Dönüşüm (%) ^c	TON ^d	TOF ^e (h ⁻¹)
1	7	58 ^a , 72 ^b	58 ^a , 72 ^b	58 ^a , 36 ^b
2	8	72 ^a , 80 ^b	72 ^a , 80 ^b	72 ^a , 40 ^b
3	9	62 ^a , 75 ^b	62 ^a , 75 ^b	62 ^a , 38 ^b
4	10	69 ^a , 78 ^b	69 ^a , 78 ^b	69 ^a , 39 ^b

5	11		70 ^a , 77 ^b	70 ^a , 77 ^b	70 ^a , 39 ^b
6	12		73 ^a , 82 ^b	73 ^a , 82 ^b	73 ^a , 41 ^b
7	7		<5 ^b	n.c. ^b	n.c. ^b
8	8		<5 ^b	n.c. ^b	n.c. ^b
9	9		<5 ^b	n.c. ^b	n.c. ^b
10	10	Et ₃ N	<5 ^b	n.c. ^b	n.c. ^b
11	11		<5 ^b	n.c. ^b	n.c. ^b
12	12		<5 ^b	n.c. ^b	n.c. ^b
13	7		42 ^a , 58 ^b	42 ^a , 58 ^b	42 ^a , 29 ^b
14	8		60 ^a , 72 ^b	60 ^a , 72 ^b	60 ^a , 36 ^b
15	9	KOBu ^t	54 ^a , 68 ^b	54 ^a , 68 ^b	54 ^a , 34 ^b
16	10		48 ^a , 62 ^b	48 ^a , 62 ^b	48 ^a , 31 ^b
17	11		55 ^a , 70 ^b	55 ^a , 70 ^b	55 ^a , 35 ^b
18	12		60 ^a , 76 ^b	60 ^a , 76 ^b	60 ^a , 38 ^b
19	Katalizörsüz	KOH (10 mmol)	11 ^a , 16 ^b	11 ^a , 16 ^b	11 ^a , 8 ^b
20	12	Bazsız	<3 ^b	n.c. ^b	n.c. ^b
21	12	KOH (1 mmol)	40 ^a	40 ^a	40 ^a
23	12	KOH (0.1 mmol)	18 ^a	18 ^a	18 ^a
24	12	KOH	21 ^{a,f}	21 ^a	21 ^a
25	12	KOH	49 ^{a,g}	49 ^a	49 ^a

^a: 60 dakika, ^b: 120 dakika, ^c: GC'deki dönüşümler 1-feniletanole göre hesaplanmıştır ^d
TON= Molar ürün / Molar katalizör, ^e TOF= Molar ürün / (Molar katalizör)x(saat), n.c. :
hesaplanmamış. ^f: T= oda sıcaklığı °C, ^g: T= 50 °C.

Reaksiyon şartları: 1.0 mmol asetofenon, 10.0 mmol baz, 0.01 mmol Ru(II) kompleksleri, 2-propanol (20 mL); bütün reaksiyonlar TLC ve GC'de kontrol edildi; sıcaklık 80 °C.

Tablo 2. Ru(II) komplekslerinin (7-12) farklı substratlardaki transfer hidrojenasyon reaksiyonları



No	Ru(II) kompleksleri	Substrat	Dönüşüm (%) ^d	TON ^e	TOF ^f (h ⁻¹)
1	7		64 ^a , 90 ^b	64 ^a , 90 ^b	256 ^a , 180 ^b
2	8		69 ^a , 90 ^b	69 ^a , 90 ^b	276 ^a , 180 ^b

3	9		74 ^a , 92 ^b	74 ^a , 92 ^b	296 ^a , 184 ^b
4	10		58 ^a , 90 ^b	58 ^a , 90 ^b	232 ^a , 180 ^b
5	11		62 ^a , 87 ^b	62 ^a , 87 ^b	248 ^a , 174 ^b
6	12		78 ^a , 98 ^b	78 ^a , 98 ^b	312 ^a , 196 ^b
7	7		81 ^c	81 ^c	81 ^c
8	8		80 ^c	80 ^c	80 ^c
9	9		83 ^c	83 ^c	83 ^c
10	10		78 ^c	78 ^c	78 ^c
11	11		84 ^c	84 ^c	84 ^c
12	12		88 ^c (33 ^b)	88 ^c (33 ^b)	88 ^c (66 ^b)
13	7		100 ^b	100 ^b	200 ^b
14	8		100 ^b	100 ^b	200 ^b
15	9		100 ^b	100 ^b	200 ^b
16	10		100 ^b	100 ^b	200 ^b
17	11		100 ^b	100 ^b	200 ^b
18	12		100 ^b (56 ^a)	100 ^b (56 ^a)	200 ^b (224 ^a)
19	12		46 ^{b, g}	230 ^{b, g}	460 ^{b, g}
20	12		42 ^{b, h}	210 ^{b, h}	840 ^{b, h}
21	7		85 ^c	85 ^c	85 ^c
23	8		87 ^c	87 ^c	87 ^c
24	9		91 ^c	91 ^c	91 ^c
25	10		89 ^c	89 ^c	89 ^c
26	11		90 ^c	90 ^c	90 ^c
27	12		94 ^c (38 ^b)	94 ^c (38 ^b)	94 ^c (76 ^b)

^a: 15 dakika, ^b: 30 dakika, ^c: 60 dakika, ^d: GC GC'deki dönüşümler 1-feniletanole göre hesaplanmıştır, ^e TON= Molar ürün / Molar katalizör, ^f TOF= Molar ürün / (Molar katalizör)x(saat). ^g: S/K=500/1, ^h: S/K=1000/1.

Reaksiyon Şartları: 1.0 mmol substrat, 10.0 mmol KOH, 0.01 mmol Ru(II) kompleksleri, 2-propanol (20 mL); bütün reaksiyonlar TLC ve GC'de kontrol edildi; sıcaklık 80 °C.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışma kapsamında bir seri arilbenzensülfonamit türevleri (**1-6**) ve nötral Ru (II) aren kompleksleri (**7-12**) sentezlendi ve karakterize edildi. Bütün kompleksler baz varlığında 2-propanol kullanılarak asetofenon türevlerinin transfer hidrojenasyon tepkimesinde katalizör olarak kullanıldı. Uygulanan prosedür oldukça basit ve çeşitli aril ketonlara uygulanabilir olduğu belirlendi. Bütün kompleksler ketonların TH tepkimesinde aktif katalizörler olarak belirlenmelerine rağmen bir organik baz eşliğinde (Et_3N) herhangi bir dönüşüm gözlemlenmedi. Katalitik denemelerde elektron çekici grupları hem substrat hem de Ru(II) aren kompleksleri ihtiya ettiğinde yüzde dönüşümlerinin arttığı belirlendi. Sonuç olarak en aktif katalizör **12** katalizörü olarak tespit edildi ve TOF değeri: 30 dakika için **840** sa^{-1} olarak belirlendi.

KAYNAKLAR

1. Andersen, K.K., Jones, D.N., "In Comprehensive Organic Chemistry", *Pergamon Press.*, Oxford, 3: 345 (1979).
2. Graham, S.L., Scholz, T.H., "The Reaction of Sulfinic Acid Salts with Hydroxylamine-*O*-sulfonic Acid. A Useful Synthesis of Primary Sulfonamides", *Synthesis.*, 12:1031-1032 (1986).
3. Chan, W.Y., Berthelette, C., "A mild, efficient method for the synthesis of aromatic and aliphatic sulfonamides", *Tetrahedron Lett.*, 43: 4537 (2002).
4. Baskin, J.M., Wang, Z., "A mild, convenient synthesis of sulfinic acid salts and sulfonamides from alkyl and aryl halides", *Tetrahedron Lett.*, 43: 8479 (2002).
5. Caddick, S., Wilden, J.D., Bush, H.D., Wadman, S.N., Judd, D.B., "Intermolecular alkyl radical addition to pentafluorophenyl vinylsulfonate.; 3,3-Dimethyl-butane-1-sulfonic acid pentafluorophenyl ester", *Org. Lett.*, 4: 2549 (2002).
6. Frost, C.G., Hartley, J.P., Griffin, D., "Efficient Methodology For The Synthesis Of 2,4-Benzodiazepin-1-Ones, Sulfonylbenzotriazoles, Sulfonamides, Ethylene Sulfonamides, Thiocarbamates, Dithiocarbamates And Thioamides", *Synlett.*, 11: 1928-1930 (2002).
7. Shaik, L., Srinivasulu Reddy Krishna, M., Rudraraju, R., Reddy Srinivasulu, J., "Novel synthesis of mafenide and other amino sulfonamides by electrochemical reduction of cyano sulfonamides", *Chim. Acta.*, 89(6): 1254-1257 (2006).
8. Kamal, A., Naseer, A., Khan, K., Srinivasa, R., Rohini, K., "Synthesis of a new class of 2-anilino substituted nicotinyl arylsulfonylhydrazides as potential anticancer and antibacterial agents", *Bio. & Med. Chem.*, 15: 1004-1013 (2007).
9. Beloso, I., Perez-Lourido, P., Castro, J., Jose', A., Garcia-Vazquez, Romero, J., "Electrochemical Synthesis and Characterization of Nickel(II) Complexes with N-2-Pyridyl-sulfonamide Ligands", *Z. Anorg. Allg. Chem.*, 631: 2101-2106 (2005).
10. Beloso, I., Borras, J., Castro, J., Jose', A., Garcia-Vazquez, M., Perez-Lourido, P., Romero, J., and Sousa, A., "Flexidentate Behaviour of 2-Pyridylsulfonamides Direct Electrochemical Synthesis and Spectroscopic and X-ray Characterisation of Neutral Copper(II) Complexes of N-(2-Pyridyl)sulfonamides", *Eur. J. Inorg. Chem.*, 635-645 (2004).
11. Borras, E., Alzuet, G., Borras, J., Server-Carrio, J., Castineiras, A., Liu-Gonzalez, M., Sanz-Ruiz, F., "Coordination chemistry of sulfamethizole: crystal structures of [Cu(sulfamethizolate)2(py)2(OH2)]·H2O, [M(sulfamethizolate)2(py)2(OH2)2] [M_Co and Ni] and {Cu(sulfamethizolate)2(dmf)2}∞", *Polyhedron.*, 19: 1859-1866 (2000).

12. Hrubiec, R., Shyam, K., Cosby, L., Sortorelli, A., "Synthesis and evaluation of 1-(arylsulfonyl)-2-[(methoxycarbonyl)sulfenyl]-1-methylhydrazines as antineoplastic agents", *J.Med.Chem.*, 29: 1777-1779 (1986).
13. Sartorelli, A.C., Shyam, K., Hrubiec, R.T., "1-Alkyl-1-arylsulfonyl-2-alkoxycarbonylsulfenylhydrazines as antineoplastics", *Eur. Pat. Appl.*, 15 (1988).
14. Garoufis, A., Hadjikakou, S. K., Hadjiliadis, N.; 2009 Coordination Chemistry Reviews 253 9-10 1384-1397.
15. Kumar, S., Dhar, D. N., Saxena, P. N.; 2009 Journal Of Scientific & Industrial Research 68 3 181-187.
16. Dondoni A., Massi A., 2008 Angewandte Chemie-International Edition 47 25 4638-4660.
17. Guo H.C., Ma J.A.; 2006 Angewandte Chemie-International Edition 45 3 354-366.
18. Raper E., 1994 Coordination Chemistry Reviews 129 1-2 91-156.
19. Balsell J., Mejaredo L., Phillips M., Ortega F., Aguirre G., Somanathan R., Walsh P. J.; 1998 Tetrahedron: Asymmetry, , 9, 4135-4142.
20. Balsell J., Walsh P. J., 2000 Org.Chem., 65, 5005-5008.
21. Balsell J., Mejaredo L., Phillips M., Ortega F., Aguirre G., Somanathan R., Walsh P. J.; 1998 Tetrahedron: Asymmetry, , 9, 4135-4142.
22. Cortez N. A., Flores-Lopez C. Z., Rodriguez-Apodaca R., Flores-Lopez L. Z., Parra-Hake M., , Somanathan R.; 2005 Arkivoc (vi) 162-171.
23. Wu. J., Pan X., Tang N., Lin C. 2007 European Polymer Journal, 43, 5040-5046.
24. Soltani O., Ariger M. A., Carreira E. M. 2009 Organic Letters 11 18 4196-4198.
25. I. Yamada, R. Noyori, Org. Lett. 22 (2000) 3425.
26. S.W. Seidel, T.J. Deming, Macromolecules 4 (2003) 96439.
27. A.M. Hayes, D.J. Morris, G.J. Clarkson, M. Wills, J. Am. Chem. Soc. 2 0(2005) 7318.
28. J. Canivet, G. Labat, H. Stoeckli-Evans, G. Suss-Fink, Eur. J. Inorg. Chem. 22 (2005) 4493.
29. T. Ohkuma, N. Utsumi, K. Tsutsumi, K. Murata, C. Sandoval, R. Noyori, J. Am. Chem. Soc. 27 (2006) 8724.

30. T. Ohkuma, K. Tsutsumi, N. Utsumi, N. Arai, R. Noyori, K. Murata, *Org. Lett.* 2 (2007) 255–257.
31. J.E.D. Martins, D.J. Morris, B. Tripathi, M. Wills, *J. Organomet. Chem.* 693 (2008) 3527.
32. A. Çetin, O. Dayan, *Chinese J. Chem.* 5 (2009) 978–982.
33. J.E.D. Martins, G.J. Clarkson, M. Wills, *Org. Lett.* 4 (2009) 847.
34. F.K. Cheung, A.J. Clarke, G.J. Clarkson, D.J. Fox, M.A. Graham, C. Lin, A.L. Criville, M. Wills, *Dalton Trans.* 5 (2010) 1395.
35. O. Dayan, B. Çetinkaya, *J. Mol. Cat. A. Chem.* 271 (2007) 134–141.
36. O. Dayan, N. Özdemir, Z. Şerbetci, M. Dinçer, B. Çetinkaya, O. Büyükgüngör, *Inorg. Chim. Acta* 392 (2012) 246–253.
37. R. Noyori, S. Hashiguchi, *Acc. Chem. Res.* 30 (1997) 97.
38. L.-Y. Kong, Z.-W. Li, T. Okamura, G.-H. Ma, Q. Chu, H.-F. Zhu, S.-H. Tang, W.-Y. Sun, N. Ueyama, *Chem. Phys. Lett.* 416 (2005) 176–181.
39. L. Jia, N. Tang, J.J. Vittal, *Inorg. Chim. Acta* 362 (2009) 2525–2528.
40. F. Thomas, H. Arora, C. Philouze, O. Jarjayes, *Inorg. Chim. Acta* 363 (2010) 3122–3130.
41. R. Singh, A. Banerjee, K.K. Rajak, *Inorg. Chim. Acta* 363 (2010) 3131–3138.
42. R. Ganguly, B. Sreenivasulu, J.J. Vittal, *Coord. Chem. Rev.* 252 (2008) 1027–1050.
43. S. Chattopadhyay, M.S. Ray, S. Chaudhuri, G. Mukhopadhyay, G. Bocelli, A. Cantoni, A. Ghosh, *Inorg. Chim. Acta* 359 (2006) 1367–1375.
44. A. Biswas, M.G.B. Drew, J. Ribas, C. Diaz, A. Ghosh, *Inorg. Chim. Acta* 379 (2011) 28–33.
45. S.-M. Ying, *Inorg. Chim. Acta* 387 (2012) 366–372.
46. S. Brooker, S.S. Iremonger, G.P. Plieger, *Polyhedron* 22 (2003) 665–671.
47. S. Sarkar, A. Mondal, M.S.E. Fallah, J. Ribas, D. Chopra, H. Stoeckli-Evans, K.K. Rajak, *Polyhedron* 25 (2006) 25–30.
48. K.M. Vamsee, P.S. Zacharias, P. Samudranil, *Inorg. Chem. Commun.* 8 (2005) 543–547.
49. C.P. Pradeep, P.S. Zacharias, S.K. Das, *Inorg. Chem. Commun.* 9 (2006) 1071–1074.
50. V.K. S. Das Muppidi, P. Raghavaiah, S. Pal, *Inorg. Chem. Commun.* 10 (2007) 234–238.
51. S. Panda, S.S. Zade, H.B. Singh, R.J. Butcher, *Eur. J. Inorg. Chem.* 1 (2006) 172–184.
52. I. Correia, S. Marcão, K. Koci, I. Tomaz, P. Adão, T. Kiss, T. Jakusch, F. Avecilla, J.C. Pessoa, *Eur. J. Inorg. Chem.* 5 (2011) 694–708.
53. I. Correia, J.C. Pessoa, M.T. Duarte, M.F.M. Piedade, T. Jackush, T. Kiss, M. M.C.A. Castro, C.F.G.C. Geraldes, F. Avecilla, *Eur. J. Inorg. Chem.* 4 (2005) 732–744.
54. B.M. Ateş, B. Zeybek, M. Aksu, Ü. Ergun, F. Ercan, M.L.O. Aksu, Z. Atakol, Z. Anorg. Allg. Chem. 636, (2010), 840–845.
55. B. Sreenivasulu, F. Zhao, S. Gao, J.J. Vittal, *Eur. J. Inorg. Chem.* 13 (2006) 2656–2670.
56. V.K. Muppidi, S. Pal, *Eur. J. Inorg. Chem.* 14 (2006) 2871–2877.

57. B. Sreenivasulu, M. Vetrichelvan, F. Zhao, S. Gao, J.J. Vittal, *Eur. J. Inorg. Chem.* 22 (2005) 4635–4645.
58. L.-Y. Wang, X.-G. Ran, D.-R. Cao, J. Hao, *J. Coord. Chem.* 64 (2011) 3245–3254.
59. L. Jun-Xia, J. Yi-Min, M.-J. Chen, *J. Coord. Chem.* 61 (2008) 1765–1773.
60. C. Gao, X. Ma, J. Tian, D. Li, S. Yan, *J. Coord. Chem.* 63 (2010) 115–123.
61. S. Bellam, J.J. Vittal, *Synthesis and Reactivity in Inorg. Metal-Org. and Nano-Metal Chem.* 38 (2008) 118–124.
62. M. Xiao-Fang, L. Dong-Dong, T. Jin-Lei, K. Ying-Ying, S. Yan, *Trans. Met. Chem.* 34 (2009) 475–481.
63. S. Krishnaraj, M. Muthukumar, P. Viswanathamurthi, S. Sivakumar, *Trans. Met. Chem.* 33 (2008) 643–648.
64. B. Apurba, M.G.B. Drew, C.J. Gomez-Garcìa, A. Ghosh, *Inorg. Chem.* 49 (2010) 8155–8163.
65. R. Singh, A. Banerjee, E. Colacio, K.K. Rajak, *Inorg. Chem.* 48 (2009) 4753–4762.
66. K.G. Tridib, M. Roy, M. Nethaji, A.R. Chakravarty, *Organometallics* 28 (2009) 1992–1994.
67. V. Sridharan, S. Muthusubramanian, S. Sivasubramanian, *Synth. Commun.* 34 (2004) 1087–1096.
68. T. Kylmälä, N. Kuulosa, Y. Xu, K. Rissanen, R. Franzén, *Eur. J. Org. Chem.* 25 (2008) 4019–4024.
69. R.K. Rath, M. Nethaji, A.R. Chakravarty, *Polyhedron* 20 (2001) 2735–2739.
70. N. Gürbüz, , E.Ö. Ozcan, , I. Özdemir, B. Çetinkaya, O. Şahin, O. Büyükgüngör, *Dalton Trans.* 41 (2012) 82330-2339,
71. (a) S. Dayan, N. Ozpozan Kalaycioglu, *Appl. Organomet. Chem.* 27, 2013, 52-58. (b) N. Özdemir, S. Dayan, O. Dayan, M. Dinçer, N. Ozpozan Kalaycioglu, *Mol. Phys.* (2013) DOI: 10.1080/00268976.2012.742209. (c) S. Dayan, N. Ozpozan Kalaycioglu, O. Dayan, N. Özdemir, M. Dinçer, O. Büyükgüngör, *Dalton Trans.* (2013) DOI: 10.1039/c3dt32876g.

Bu çalışma "Synthesis of ruthenium(II) complexes derived from reduced imine ligands: As catalysts for transfer hydrogenation of ketones" başlığı ile Inorganica Chimica Acta dergisinin 401 nolu sayısında 107-113 sayfalarında 2013 yılında yayımlanmıştır.



Synthesis of ruthenium(II) complexes derived from reduced imine ligands: As catalysts for transfer hydrogenation of ketones



Serkan Dayan^a, Nilgün Kayacı^a, Nilgun Ozpozan Kalaycioglu^{a,*}, Osman Dayan^b, Esra Çırçır Öztürk^c

^aDepartment of Chemistry, Faculty of Science, Erciyes University, 38039 Kayseri, Turkey

^bLaboratory of Inorganic Synthesis and Molecular Catalysis, Çanakkale Onsekiz Mart University, 17020 Çanakkale, Turkey

^cKaramanoglu Mehmetbey University, Faculty of Engineering, Department of Material Science & Engineering, TR-70200 Karaman, Turkey

ARTICLE INFO

Article history:

Received 27 December 2012

Received in revised form 3 March 2013

Accepted 4 March 2013

Available online 21 March 2013

Keywords:

Transfer hydrogenation

Ru(II) complexes

Sulfonamide

Imine

ABSTRACT

N-(2-(benzylamino)phenyl)benzenesulfonamide derivatives (**1–6**) were successfully synthesized by the reaction of imine ligands derived from various *N*-(2-aminophenyl)benzenesulfonamides and NaBH₄. Then, a series of *N*-coordinate Ru(II) arene complexes **7–12** were prepared from the reaction of [RuCl₂(*p*-cymene)]₂ with **1–6**. The synthesized compounds were characterized by different methods such as NMR, FT-IR, and elemental analysis. **7–12** were used as catalysts for the transfer hydrogenation (TH) of ketones. At the same time, the effect of various bases such as NaOH, KOH, KOBu^t and Et₃N as organic base were investigated in TH of ketones by 2-propanol as the hydrogen source. **7–12** showed good catalytic activity and so the effects of the different groups were also examined.

Crown Copyright © 2013 Published by Elsevier B.V. All rights reserved.

**ERCİYES ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
KOORDİNASYON BİRİMİ'NE**

Yürüttüğü olduğum FBY-11-3783 nolu Fenilendiamin ve sülfonil grubu içeren ligantların ve bunların rutenyum komplekslerinin sentezi, karakterizasyonu ve asetofenon türevlerinin transfer hidrojenasyonu tepkimesindeki katalitik etkileri isimli projenin tez öğrencisi olan Leyla Topal'ın başka bir kuruma geçmesi ve tez çalışmasını bırakması sebebiyle proje ekibinden çıkarılması, projenin benim tarafından tamamlanabilmesi için ek olarak 6 ay proje süresinin uzatılmasına, proje kapsamında görev yapmakta olan diğer araştırmacılar ise istenen ek süre içerisinde söz konusu projeyi benimle birlikte tamamlamıştır. Bu sebeplerden ötürü proje sonuç raporu tez olarak sunulamamıştır. Anılan proje 08.06.2013 tarihinde tamamlanıp ERÜ proje değerlendirme izleme sistemine yüklenmiştir. Bilgilerinize arz ederim.

Tarih: 10.06.2013

Prof. Dr. Nilgün ÖZPOZAN
Proje Yürüttüsü